

Social de col·locació al camp i al pas al sanatori-hospital.

La protecció al nen restarà així assegurada en els seus nuclis més importants, però caldrà cridar la col·laboració de tothom perquè les obres reglamentàries de jardins, banys, boy-scuts, cantines escolars, colònies escolars, centres de joc, etc., quedin atesos amb l'afecte que ho fan els pobles que tenen de la protecció de l'infant, més que la idea del deure, un sentiment d'amor.

Hem dut a la vostra consideració les orientacions que hem cregut més convenients en els aspectes més importants de lluita sanitària. No vull molestar la vostra atenció parlant-vos de cap més, encara que no puc ocultar-vos la importància que en el moment present té la higiene mental orientada per l'obra del Dispensari amb la col·laboració de la infermera visitadora especialitzada, els serveis d'higiene del treball, amb una amplíssima propaganda que donin a tots esment dels seus drets i deures i una acurada inspecció del treball. Com també la lluita contra les malalties del cor que hom veu iniciar-se des de la infantesa calladament, a favor dels petits focus estreptocòcics dentaris o amixdalars i que van establint lesions que aviat esdevenen inguaribles.

En síntesi, heu vist la gran obra que al nostre entendre han de realitzar els dispensaris. Però creiem indispensable, des del primer moment, una coordinació d'aquests, constituint un gran Centre d'Higiene d'on dependran els altres dispensaris de la ciutat i de Catalunya. A cada Centre intercomarcal un polidispensari d'aquest tipus. Als llocs més apartats, els dispensaris ambulants. Completant l'obra directiva i seleccionadora dels dispensaris, els elements principals de lluita i tractaments de tota mena i, sobretot, la gran acció de propaganda educativa sanitària.

La protecció a les obres particulars per tal que tot desig de col·laboració trobi el seu marc. Però una coordinació superior que doni unitat a l'obra i eviti l'esmerçament inútil de cabals i energies. La Sanitat de la Generalitat de Catalunya ha de protegir i ha d'estimular totes les obres particulars, sobretot en tot allò que pugui significar una col·laboració o una aportació de tipus social. Apartar tot afany d'exclusivisme. Sacrificar-ho tot àdhuc la millor acció momentània, a les millors possibilitats d'èxit definitiu que han de consistir en

una intervenció ciutadana constant. Permeteu-me que reproduïxi les paraules del professor Milton, de la Universitat de Harvard: "La Medicina preventiva somnia en un temps en què res no mancarà a ningú, on cada u tindrà la seva part de treball que serà proporcional a les seves capacitats, on tots posseiran el que cal al cos i al manteniment de la salut. Aquest benestar el tindran de la justícia, no de la caritat. La medicina preventiva somnia en un temps on no hi haurà sofriments veritables ni morts prematures; on el benestar de tots serà la més gran preocupació; on la humanitat i la generositat reemplaçaran la concupiscència i l'egoisme. Ella espera que l'enteniment humà sabrà realitzar aquest somni".

He de dir, per acabar, i perdoneu-me si les meves paraules s'han allargat més del que calia, que Catalunya ha de crear un Centre d'investigació científica que pagui la contribució de treball que pel bé de la humanitat vénen obligats a satisfer tots els pobles. Catalunya enlairarà el seu valor davant el món, si sabent depassar els límits dels seus interessos particulars comprèn que ha d'ofrenar, per a dur remei al dolor humà, el fruit de les seves millors intelligències, conreades en el camp de la investigació científica. Catalunya, en els seus estaments públics i en les seves institucions privades, augmentarà en consideració davant el mirall de la pròpia consciència quan sàpiga dur les seves activitats d'assistència social allí on han arribat els països que, impressionant-se més per les tares humanes, han dut a terme, amb constància i entusiasme, una acció preventiva persistent. Catalunya, en cada un dels seus ciutadans, serà augmentada de valor quan dins de cada català sigui viu, fill d'una cultura i una riquesa sentimental, el desig de col·laborar en tots els ordres a les accions que puguin contribuir a què no es produeixin els fets de misèria física i moral humana.

Jo voldria que aquestes paraules servissin per a dur al vostre coneixement la seguretat de la meva obligada modèstia, però també el gran desig d'ésser útil, en la mesura de les meves forces, en aquesta gran causa social.

Ja sé que no he encertat. Però no dubteu que tota la meva voluntat s'és esmerçada a aconseguir-ho.